

وزارت تحصیلات عالی افغانستان

دفتر سخنگوی مقام

پرنامه ی آگاهی عامه وزارت تحصیلات عالی افغانستان

تهیه و ترتیب: پوهنپار حامد عبیدی

مقدمه

وزارت تحصیلات عالی افغانستان که در حقیقت مسوولیت بزرگ تربیه و پرورش نسل نوین کشور را عهده دار است ، جهت رشد کمی و کیفی تحصیلات عالی افغانستان گام های ارزشمندی برداشته است و می بردارد. طبق ماده دوم قانون تحصیلات عالی ملکی اهداف و مسوولیت این وزارت این گونه خلاصه شده است:

- رشد و ارتقای کیفیت تحصیلات عالی به منظور تقویت منابع بشری در کشور.
 - تامین حقوق و امتیازات عضوهای کادر علمی.
 - تعیین مکلفیت ها و مسوولیت های کادر علمی در امر آموزش و پرورش.
 - تربیه کادر های علمی در رشته های مختلف علوم ، هنر و تکنالوژی.
 - پشبرد فعالیت های آموزشی ، علمی ، تحقیقاتی و خدماتی .
 - تقویت روحیه وحدت ملی و وطن دوستی در میان جوانان .
- برای این که وزارت تحصیلات عالی افغانستان مردم را از هدف ها، مسایل اجرایی و اقدام های خویش آگاهی دهد و تضمین کند که به تمام مسوولیت هایش درست و به موقع رسیدگی می کند ؛ نیاز به یک برنامه ریزی آگاهی عامه دارد.

برنامه ی کاری حاضر که از جانب دفتر سخنگو ترتیب داده شده است دارای هدف ها، پیام ها، مخاطبان مورد هدف، استراتیژی آگاهی عامه و وسیله های که برای رسیدن به این هدف ها ما را یاری می رساند؛ است.

هدف ها:

- ۱- همگانی ساختن تمام برنامه های وزارت تحصیلات عالی افغانستان؛
- ۲- اطلاع رسانی به موقع به همه شهروندان؛
- ۳- آشنایی مردم به قانون، طرز العمل ها ، لوایح و مقرره های وزارت تحصیلات عالی افغانستان؛
- ۴- آگاهی دهی در رابطه به بورسیه ها، و خدمات برای محصلان دولتی و خصوصی؛
- ۵- آگاهی دهی در رابطه به یافته های تحقیقات علمی نهایی های اکادمیک؛
- ۶- آگاهی دهی در مورد برنامه های انکشافی ، بودیجویی و سایر برنامه های وزارت تحصیلات عالی افغانستان؛

مخاطبان مورد هدف:

در حقیقت مخاطبان اصلی وزارت تحصیلات عالی فارغان صنوف دوازدهم، محصلان، استادان و کارکنان اداری نهاد های اکادمیک اند؛ اما با توجه به تفاوت های جغرافیایی، فرهنگی، مذهبی، نژادی، زبانی و سطح دانش و آگاهی؛ لازم است که مخاطبان تعیین و طبقه بندی شوند. این طبقه وزارت تحصیلات عالی را کمک می کند که تعداد بیشتری از مردم را شامل روند اطلاع رسانی و آگاهی می کند.

مخاطبان در پنج دسته تقسیم می شوند:

- ۱- محصلان دوره لیسانس که عمدتاً ۱۸ - ۲۵ سال سن دارند.
- ۲- محصلان دوره ماستری و دوکتورا که ۲۷ تا ۴۰ سال سن دارند.
- ۳- استادان نهاد های تحصیلی دولتی و خصوصی.
- ۴- کارمندان نهاد های اکادمیک.
- ۵- جامعه ی بین المللی و کمک کنندگان بین المللی.
- ۶- مخاطبان عام

پیام ها:

پیام های وزارت تحصیلات عالی افغانستان به دو گونه خواهد بود: پیام های تاییدی و پیام های حمایتی؛ که هر دو دارای ویژگی مشابه است.

الف ، پیام های کلیدی:

- وزارت تحصیلات عالی در امر رشد و شکوفایی نهاد های اکادمیک در سطح کشور از هیچ نوع تلاش دریغ نخواهد کرد.
- وزارت تحصیلات عالی تنها به موضوعاتی رسیدگی می کند که در قانون تحصیلات ملکی بیان شده است .
- هر شخص حقوقی یا حقیقی اعم از شهروندان یا سازمان ها می توانند، اطلاعات مورد نیاز شان را از وزارت مطالبه و دریافت کنند.
- برای وزارت تحصیلات عالی بلند بردن کیفیت و نهادینه ساختن تحقیقات علمی از اولویت های اساسی است.

ب: پیام های حمایتی :

- انعکاس فعالیت ها و پروژه های وزارت تحصیلات عالی.
- رسیدگی به تمام شکایت های موجه محصلان، استادان و کارمندان بخش های اکادمیک.
- وزارت تحصیلات عالی تنها در صورت به شکایت رسیدگی می کند که شواهد موجه، ارایه گردد.

استراتژی:

برای رسیدن به گروه ها و طبقه های مختلف مخاطبان، استراتژی باید به گونه ای باشد که بتواند راه های مختلف ارتباطها را بگشاید که در این راستا، رسانه ها، نشرات، گردهمایی های مردمی، جلسه های به موقع، سخنرانی های مردمی، کنفرانس های مطبوعاتی و اینترنت می تواند موثرترین وسیله برای بیان هدف های مورد توجه باشد. بدینگونه جدول زیر تاثیر گذاری وسیله های گوناگون را روی طبقه های مختلف مخاطبان نشان می دهد:

نوع وسیله	استادان نهایی های اکادمیک	محصلان و اولیای شان	پوهنتون های دولتی و خصوصی	کارمندان نهاد های اکادمیک	جامعه بین المللی
اعلان های رادیو	✓	✓	✓	✓	✓
اعلان های تلویزیون	✓	✓	✓	✓	✓
اعلان های رسانه های چاپی	✓	✓	✓	✓	✓
فرصت های رسانه بی	✓	✓	✓	✓	✓
نشریه ها	✓	✓	✓	✓	✓
جلسه های به موقع	✓	✓	✓	✓	✓
سخنرانی های مردمی	✓		✓		✓
کنفرانس های مطبوعاتی	✓	✓	✓	✓	✓
شبکه های اجتماعی	✓	✓	✓	✓	✓
گرافیک تصویری (انعکاس دستاوردهای وزارت)	✓	✓	✓	✓	✓
مرکز تماس	✓	✓		✓	
اینترنت	✓	✓	✓	✓	✓

اعلان های خدمات آگاهی عامه:

وزارت تحصیلات عالی افغانستان خدمات آگاهی عامه را از طریق بحث های رسانه یی ، فرصت های رسانه های ، پیام های کوتاه ، شبکه های اجتماعی ، تبلیغات رسانه یی ، گرافیک ، ژورنالیزم داده ها و ویب سایت این وزارت همگانی می سازد.

تلویزیون: دو اعلان تلویزیونی هریک بین ۱ الی دو ۵ دقیقه از دستاورد ها و کارکرد های وزارت تحصیلات عالی افغانستان در اخیر هر سال تهیه و از طریق تلویزیون ملی و چند شبکه تلویزیونی خصوصی به نشر سپرده خواهد شد.

رادیو: دو اعلان رادیویی هریک بین ۱ الی دو ۱۰ دقیقه از دستاورد ها و کارکرد های وزارت تحصیلات عالی افغانستان در اخیر هر سال تهیه و از طریق رادیو ملی و پنج رادیو خصوصی به نشر سپرده خواهد شد.

ذکر این نکته ضروری است که متن در ی و پشتوی اعلان های رادیویی و تلویزیونی توسط دفتر سخنگوی مقام آماده خواهد شد.

وزارت تحصیلات عالی افغانستان پیام های کلیدی را به گونه ی مسلکی، فراگیر و قانع کننده، برای مخاطبان آماده می کند. به همین ترتیب طرح و دیزاین آن نیز از جانب وزارت تحصیلات عالی مطابق نیازمندی های کمیسیون این وزارت آماده می شود.

فرصت های رسانه ای:

این کار باید با هماهنگی میان رهبری وزارت و دفتر سخنگوی مقام وزارت جهت بلند بردن آگاهی عامه صورت گیرد. از جانب دفتر سخنگوی مقام باید فرصت مصاحبه در چندین برنامه ی رسانه ای را برای رهبری وزارت جهت اقناع مخاطبان تنظیم کند. در ضمن برای انعکاس تمام کارکرد های وزارت سخنگوی مقام باید خود فرصت های رسانه یی ایجاد کند و دستاورد ها و کارکرد های وزارت را همگانی سازد. برای استفاده ی موثر از فرصت های رسانه ای مورد های زیرمی تواند کمک کننده باشد:

- پیگیری دایمی از رسانه ها
- ارتباطات نزدیک با اشخاص کلیدی رسانه ها.
- داشتن رابطه های عملی متقابل با رسانه ها، زیرا سخنگو به تنهایی نمی تواند از انجام این فرصت ها بر آید.
- رهبری وزارت تحصیلات عالی افغانستان باید خواهان این فرصت ها شوند.

نشریه ها:

وزارت تحصیلات عالی افغانستان شش نوع نشریه خواهد داشت:

- **رساله های چاپی:** دارای آگاهی های فشرده ی در مورد وزارت تحصیلات عالی، وظایف وزارت تحصیلات عالی، پوهنتون های دولتی و خصوصی افغانستان، بورسیه ها و شماره های تماس است. وزارت تحصیلات عالی افغانستان باید آگاهی های لازم را فراهم کرده و خدمات طراحی و چاپ آن را فراهم سازد.
- (این نوع رساله ها به سه زبان دری، پشتو و انگلیسی خواهد بود) و اندازه ورق آن A4 و رنگی خواهد بود.
- **کتاب مرجع (دایرة المعارف راهنما):** این کتاب دارای قوانین، مقرره ها و طرز العمل های وزارت تحصیلات عالی افغانستان خواهد بود. (این کتاب به زبان های دری، پشتو و انگلیسی، به اندازه ی ورق A5، به صورت رنگی چاپ می شود).

(مجله الکترونیکی):

مجله الکترونیکی وزارت تحصیلات عالی افغانستان کارکرد ها و فعالیت های یک هفته یی این وزارت را انعکاس خواهد داد. این مجله به زبان های پشتو و دری آماده خواهد شد و از طریق فضای مجازی (وبسایت، فیسبوک، توئیتر، انستاگرام وزارت) به خواهد رسید.

(مجله چاپی):

مجله چاپی وزارت تحصیلات عالی افغانستان ماهوار به نشر خواهد رسید و از لحاظ محتوای نشراتی تمام خبر های و دستاورد های یک ماهه وزارت را منتشر می کند. این مجله با معیار های روزنامه نگاری نوین دیزاین و با محتوای خیلی غنی به نشر سپرده خواهد شد. این مجله به زبان های دری و پشتو نشرات خواهد داشت و نسخه پی دی اف آن از طریق وبسایت و شبکه های اجتماعی این وزارت همگانی خواهد شد.

ویراستاری طرز العمل ها و مقرره ها:

پس از این که طرز العمل ها و مقرره ها نهایی می شود، جهت زیبایی متن و نا رسایی های املائی و انشایی به ریاست نشرات سپرده شود، تا متن مطابق به دستور زبان نهایی شود.

پوسترها:

در صورت نیاز وزارت تحصیلات عالی افغانستان پوستر را آماده و در راه ها و جاهایی قابل دید نصب می کند تا در معرض دید مردم باشد؛ زیرا مردم حق دارند که در مورد دستاورد ها و برنامه های وزارت تحصیلات عالی افغانستان بدانند. این پوسترها به دو زبان دری و پشتو طراحی و ارائه خواهد شد.

بسته ی لوازم رسانه ها:

این بسته ها دارای یک پاکت نامه با طراحی جذاب خواهد بود که مواد چاپ شده وزارت تحصیلات عالی افغانستان در آن جمع آوری می شود. این مواد شامل (الف) مجله چاپی (ب) مجله الکترونیکی (ج) طرز العمل ها و لوایح (د) کاپی خبر های تازه (ه) قانون تحصیلات عالی افغانستان (و) قلم و کتابچه وزارت تحصیلات عالی افغانستان .

این بسته ی لوازم توسط ریاست نشرات، طراحی و چاپ می شود.

اعلان های رادیویی و تلویزیونی وزارت در مشوره های رهبری این وزارت توسط دفتر سخنگو آماده می شود. در اعلانات تلویزیونی بیشتر از گرافیک استفاده خواهد شد . جای تولید و کارمندی که در این اعلان ها نقش دارند، نیز توسط دفتر سخنگوی مقام انتخاب می شود، که البته با تایید رهبری وزارت تحصیلات عالی خواهد بود. به همین ترتیب تمام کسانی که در اعلان های پشتو نقش دارند، باید پشتو زبان مادری شان باشد و به همین طور کسانی که در اعلان های دری نقش ایفا می کنند، باید دری زبان باشد تا بتوانند اعلانات را به صورت درست تلفظ و ادا کنند.

رسانه های چاپی (روزنامه ها و هفته نامه ها):

وزارت تحصیلات عالی افغانستان در اخیر هر سال فشرده ی از دستاورد ها و فعالیت های خود را در سه روزنامه مطرح افغانستان به نشر خواهد رساند. این اعلان ها در نیم صفحه به صورت رنگی و سیاه و سفید چاپ خواهد شد.

لوحه ها و بنر ها:

لوحه ها به چهار شکل و به دو زبان آماده خواهد شد.

- ۱- لوحه ای که در جریان کنفرانس های مطبوعاتی در پشت سر کنفرانس دهنده ها نصب می شود.
- ۲- لوحه هایی که به فعالیت های وزارت تحصیلات عالی افغانستان ارتباط دارد و به شکل تصویری بوده و دارای پیام کوتاه است. این لوحه ها برای تاثیر گذاری بیشتر در جریان رویداد ها، به ویژه سیمینارها، استفاده می شود.
- ۳- نوع سوم لوحه ای کوچک و قابل حمل است که دارای آگاهی ها در مورد رویداد هاست. این نوع اعلان ها باید دربرگیرنده ی آگاهی های استاندارد و اضافی درباره ی رویدادهای مشخص باشد.
- ۴- بنر های الکترونیکی: این بنر ها در مورد رویداد ها و دستاورد های وزارت دیزاین می شود و از طریق شبکه های اجتماعی وزارت به نشر می رسد.

مرکز تماس :

وزارت تحصیلات عالی افغانستان جهت پاسخ به ملت مرکز تماس را ایجاد می کند. این مرکز به تمام تماس های شهروندان پاسخ می دهد.

رویداد ها:

وزارت تحصیلات عالی افغانستان باید سه نوع رویداد را تنظیم کند: جلسه هایی به موقع، سخنرانی های مردمی و کنفرانس های مطبوعاتی، که البته هر یک از آن ها برای کسانی خاص نتیجه های متفاوت خواهد داشت.

جلسه های به موقع: این نوع جلسه ها با متنفذان، فعالان سیاسی و نمایندگان جامعه جهانی صورت می گیرد. این جلسه ها فقط می تواند یک ساعت تا یک و نیم ساعت طول بکشد و مقصد های زیر را بر آورده خواهد کرد: ارایه ی گزارش از کارکرد های وزارت ، مشکل ها و پیشنهاد ها و مشوره هایی برای یافتن راه حل ها و دادن آگاهی به آنان، تا آنان را به مردم انتقال دهد. جلسه ها می تواند زمینه ی خوبی برای درخواست کمک باشد.

سخنرانی های مردمی: وزارت تحصیلات عالی افغانستان باید از گردهمایی های مردمی منفعت زیادی ببرد. هیات رهبری وزارت تحصیلات عالی افغانستان می توانند از طریق این نوع گردهمایی ها در مورد کارکرد ها و هدف های شان آگاهی دهند و به سوال های مخاطبان (محصلان ، استادان و کارمندان نهاد های اکادمیک) روبه رو جواب بدهند. این گردهمایی ها می تواند با هماهنگی پوهنتون ها و موسسه های جامعه ی مدنی تنظیم شود.

کنفرانس مطبوعاتی: پیشبینی کردن کنفرانس های مطبوعاتی مشکل است اما یک تقسیم اوقات برای کنفرانس های مطبوعاتی براساس ضرورت های وزارت تحصیلات عالی افغانستان می تواند تنظیم شود.

انترنت:

در قرن بیست و یکم که دسته بندی رسانه متحول شده است و تمام رسانه ها را به رسانه های سنتی (رادیو ، تلویزیون و چاپ) و رسانه های جدید (ویب سایت ،وبلاک ، شبکه های اجتماعی) دسته بندی می کنند و از جانی هم کاربران اینترنت در سال ۲۰۲۰ به بیش از ۵ میلیارد تن در سطح دنیا افزایش یافته است ، نمی توان نقش رسانه های جدید را نادیده گرفت.

آخرین ارقام نشان می دهد که کاربران شبکه های اجتماعی در افغانستان نیز از مرز ۴ میلیون گذشته است که این ارقام رشد سریع شبکه های اجتماعی را در افغانستان نشان می دهد.

از آنجاییکه مخاطبان وزارت تحصیلات عالی افغانستان را استادان ، محصلان و کارمندان نهاد های اکادمیک تشکیل می دهد و اکثریت مطلق این قشر به اینترنت و شبکه های اجتماعی دسترسی دارند ، با

در نظر داشت این موضوع استفاده موثر از انترنیت و شبکه های اجتماعی جهت بلند بردن آگاهی مردم از دستاورد ها و کارکرد های این وزارت در از اولویت های این نهاد است.

استفاده رسانه های جدید می تواند به وزارت تحصیلات عالی افغانستان در چهار بخش کمک کند:

۱- نشر و پخش تمام دستاورد ها ، خبر ها ، بر نامه ، فعالیت ها و قرار داد های این وزارت از طریق وب سایت این وزارت .

۲- نشر و پخش تمام دستاورد ها ، خبر ها ، بر نامه ، فعالیت ها و قرار داد های این وزارت از طریق صفحه مجازی فیسبوک ، توئیتر و انستاگرام.

۳- نشر کلیپ های کوتاه تصویری، مستند ها و بسته های از دستاورد ها و کارکرد های این نهاد در یوتیوب چینل وزارت تحصیلات عالی افغانستان.

۴- با استفاده از گرافیک و تصویر سازی نشر تمام دستاورد های وزارت تحصیلات عالی افغانستان.

۵- رسانه های جدید از یک طرف، می تواند محل بسیار خوبی برای آرشیف فعالیت های وزارت و از جانب دیگر منبع خوب آگاهی ها برای رسانه های ملی و بین المللی باشد.

۶- چون وب سایت و شبکه های اجتماعی چهره ی کمیسیون هستند، لذا مطلب ها و آگاهی های تازه باید با احتیاط و هر روز به روز شود.

۷- ایجاد بانک اطلاعاتی ، جهت شریک ساختن تمام اطلاعات با مردم.

قابل یاد آوری است که با همکاری شعبه ی تکنالوژی معلوماتی وزارت تحصیلات عالی، تمام سند های مربوط به تدارکات ، قرار داد ها ، دستاورد ها ، آمار و ارقام بورسیه ها ، محصلان ، استادان ، قوانین ، مقرر ها ، طرز العمل ها و سایر اسناد باید از طریق وب سایت این وزارت به نشر برسد.

در ضمن وب سایت وزارت تحصیلات عالی افغانستان باید با وب سایت های ۳۹ پوهنتون و موسسات تحصیلات عالی دولتی لینک بخورد.

بانک اطلاعاتی وزارت تحصیلات عالی افغانستان

جهت جماوری تمام اطلاعات وزارت تحصیلات عالی افغانستان بانک اطلاعاتی به گونه دیجیتالی و فزیکتی ایجاد می شود.

این بانک تمام اطلاعات وزارت را گردآوری و از طریق وب سایت به نشر می رساند. در ضمن یک دفتر جهت آرشیف این اطلاعات به گونه فزیکتی ایجاد می گردد.

مونیتورنگ رسانه ها:

جهت مونیتورنگ رسانه های سنتی (جریده ها، رادیو و تلویزیون) و رسانه های جدید (وب سایت و شبکه های اجتماعی) دو تن از همکاران بخش اطلاع رسانی موظف می شوند تا همه روزه رسانه ها را مونیتور و گزارش آن را هر صبح با رهبری وزارت شریک سازند.

کارمندان آگاهی عامه:

کارمندان آگاهی عامه این مسوولیت ها را به عهده دارند:

- نظارت بر طراحی و چاپ مطلب های آگاهی عامه وزارت تحصیلات عالی افغانستان.
- تهیه ی محتوا و نگهداری از وب سایت و سایر شبکه های اجتماعی این وزارت.
- طرح ابتدایی اعلامیه های مطبوعاتی، خبر ها و بیانیه ها در صورت نیاز.
- نظارت و پیگیری اقدام های دفتر آگاهی عامه در مرکز و ولایت ها مطابق تقسیم اوقات تهیه شده ی دفتر.
- ایجاد مرکز ارتباطی (مرکز تلفونی).
- بررسی رسانه ها.
- استفاده خوب از فرصت های رسانه یی

تقسیم اوقات زمانی: